

OVQ – Instruktion til interviewer

Fysisk setup

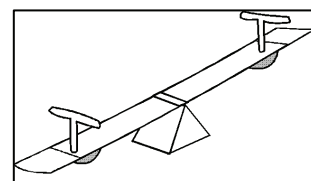
Interviewer og testperson sidder ved siden af hinanden ved et bord i et uforstyrret lokale. Spørgeskemaet ligger på bordet, så både testperson og interviewer kan læse teksten. Intervieweren læser *hvert* spørgsmål højt, og testpersonen har mulighed for samtidig at læse med. Testpersonen svarer mundtligt, og intervieweren noterer svaret i spørgeskemaet.

Det kan være en god idé at lave nogle forstørrede eksemplarer af spørgeskemaet i A3 papirformat. Dette format kan benyttes, hvis en testperson har svært ved at læse teksten i det originale A4 format.

Svarskala

Spørgeskemaet er inddelt i grupper af spørgsmål. Hvert spørgsmål besvares ved at angive et tal på en skala fra 0 til 12, hvor 0 angiver ”Helt uenig”, og 12 angiver ”Helt enig”. Derudover er der tre overskrifter, ”Delvis uenig” (3), ”Neutral” (6) og ”Delvis enig” (9), som kan støtte testpersonen i valget af svar.

Når skalaen skal forklares for testpersonen, kan man f.eks. benytte en vippe som analogi, hvor *enig* er den ene ende af vippen, mens *uenig* er den anden ende af vippen. ”Helt uenig” (0) og ”Helt enig” (12) svarer til de to yderpositioner af vippen, mens ”Neutral” (6) svarer til, at vippen er i ligevægt. De øvrige svarmuligheder reflekterer, hvor meget vippen hælder til den ene eller anden side; altså i hvor høj grad man er mere enig end uenig (eller omvendt).

Testpersonen skal anmodes om kun at svare med et tal. Testpersonen bør således ikke benytte overskrifterne på skalaen til at angive sit svar. Hvis han eller hun alligevel gør dette, skal anmodningen om at angive svaret som et tal gentages.

Et svar angives ved at sætte en ring om det pågældende svar. Skal et svar ændres, sættes et kryds over det forkerte svar, og en ny ring sættes om det korrekte svar.

Helt uenig	Delvis uenig	Neutral	Delvis enig	Helt enig	Ved ikke
0	1 2 ☒ 4	3 6	7 8 9 10	11 12	☐

Intervieweren bør opfordre testpersonen til at svare på så mange spørgsmål som muligt. Hvis det ikke er muligt for testpersonen at besvare et spørgsmål, er der mulighed for at angive ”Ved ikke”.

Det er vigtigt at hele skalaen udnyttes, hvilket er interviewerens opgave at forklare testpersonen. Især for de normalthørende vil der sikkert være mange ”Helt uenig” svar; især fordi en del udsagn er mest relevante for høreapparatbrugere.

Generelt

Testpersonen skal før besvarelsen gøres opmærksom på, at han/hun til enhver tid kan spørge, hvis der opstår tvivlsspørgsmål.

Før besvarelsen af hver gruppe af spørgsmål, skal testpersonen gøres opmærksom på, hvad temaet for den pågældende gruppe af spørgsmål er, og – hvis vedkommende er høreapparatbruger – om der spørges til situationer med eller uden brug af høreapparat (HA). For nogle af grupperne kan det være relevant at give et beskrivende eksempel, der definerer den situation, der spørges om.

Bemærk at nogle af spørgsmålsgrupperne fylder mere end én side i spørgeskemaet. Når der skiftes til en ny side indenfor den samme gruppe, er det vigtigt, at testpersonen ikke opfatter det som en ny gruppe af spørgsmål.

Hvis testpersonen umiddelbart kan besvare et spørgsmål, skal der som udgangspunkt ikke gives yderligere hjælp eller vejledning, og svaret bør ikke kommenteres.

Hvis testpersonen angiver et svar, der ikke virker rimeligt (enten i forhold til den generelle forventning eller i forhold til besvarelser af nogle af de tidligere spørgsmål), eller hvis testpersonen ikke virker sikker i sit svar, bør der spørges yderligere ind til testpersonens grunde til at give dette svar. Hvis det viser sig, at testpersonen har misforstået spørgsmålet, eller hvis testpersonen simpelthen har angivet et fejlagtigt tal som svar, er det nødvendigt at ændre svaret på det pågældende spørgsmål.

Hvis testpersonen er tvivlende overfor eller slet ikke kan forstå et spørgsmål, skal der gives hjælp, f.eks. ved at angive et eller flere beskrivende eksempler på den situation, der spørges om.

Hvis testpersonen, på trods af supplerende vejledning, ikke føler sig i stand til at svare på et spørgsmål, sættes kryds i ”Ved ikke”.

I forbindelse med supplerende vejledning af testpersonen, bør man være meget opmærksom på kun at støtte og *ikke* at lægge svarene i munden på testpersonen!

Testpersonen bør så vidt muligt forhindres i at bruge tid på at snakke om irrelevante emner under interviewet, så dette ikke bliver unødigt langt. Hvis testpersonen f.eks. begynder at tale om emner, der behandles senere i interviewet, bør man afbryde og fortælle at ”det kommer vi til”, og hvis testpersonen begynder at tale om andres opfattelse af vedkommendes stemme eller sin egen opfattelse af andres stemmer, bør man afbryde og spørge ”men hvad så med *din* stemme?”.

Hvis en testperson angiver, at svaret på et spørgsmål kan afhænge af situationen, f.eks. vedkommendes humør den dag, bør man opfordre til at angive et middelsvar (og ikke basere svaret på en enkelt tilfældig situation).

Hvis en testperson tydeligvis baserer et svar på en enkeltstående oplevelse, bør man spørge ind til andre lignende situationer, som måske kan bidrage til et mere bredt funderet svar.

Når spørgeskemaet er udfyldt, bør siderne med det samme hæftes sammen i den korrekte rækkefølge.

Kommentarer til de enkelte spørgsmålsgrupper

Gruppe A

Der tænkes på almindelig tale, når man ikke er forkølet, eller ens stemme på anden måde er påvirket (f.eks. hvis man har talt meget højt eller råbt i lang tid). Det samme gælder for de efterfølgende grupper, med mindre andet er angivet.

Gruppe B

I denne gruppe læses hele spørgsmålet op hver gang, f.eks. B3: ”Jeg oplever, at min egen stemme lyder som om, jeg taler i et badeværelse” for hver gang at understrege, at det er testpersonens egen oplevelse, der spørges til. Samme bemærkning gælder de følgende grupper C, H og K.

B4: Der spørges *ikke* om genkendeligheden af egen stemme, når testpersonen lytter til en optagelse af den – men derimod om hvorvidt lyden af egen stemme (når man taler) minder om lyden af optagelsen (af egen stemme).

Nogle af udsagnene benytter analogier/metaforer, som bliver benyttet af nogle høreapparatbrugere, men som andre høreapparatbrugere og mange normalthørende kan have svært ved at forholde sig til. Hvis testpersonen er i tvivl om et spørgsmål, kan det være nødvendigt at spørge ind til, om der skal svares ”0/helt uenig” eller ”Ved ikke”.

Gruppe C

Hvis en testperson har svært ved at svare på et spørgsmål, må man spørge ind til, om det skyldes, at vedkommende slet ikke forbinder ordet med lyden af sin stemme (i så fald skal der svares ”0”), eller om personen ikke forstår betydningen af ordet (i så fald skal der svares ”Ved ikke”). Man bør være varsom med at forklare betydningen af et ord ved hjælp af synonymer.

Det er ikke meningen, at samlingen af ord i denne gruppe skal være fyldestgørende. Dette bør specielt understreges overfor testpersoner, der måtte finde de angivne ord mindre egnede (og måske savne andre ord) til beskrivelsen af lyden af egen stemme.

Gruppe D

Det er vigtigt at understrege, at spørgsmålene omhandler situationer med mennesker, man kender så godt, at man ikke behøver opføre sig, som man ville gøre overfor helt fremmede mennesker. Endvidere skal det også understreges, at der er tale om rolige omgivelser, hvor man ikke skal tale op imod en baggrundsstøj.

D3-D4: Det er evnen til at gennemføre diskussionen, der spørges til – ikke hvorvidt man forsøger at gennemføre en diskussion.

D7: Der tænkes på mad i al almindelighed, ikke nødvendigvis kun knasende ting som gulerødder og knækbrød.

Gruppe E

E1: Det er lyden af egen (hævet) stemme, der spørges til – ikke om det er fysisk generende (eller svært) at skulle producere kraftig tale.

E7: Der tænkes på en fyldt restaurant med almindelig snak ved alle borde, men ikke med høj musik.

E9: Det er oplevelsen af at tale, der spørges til – *ikke* hvor anstrengende det er at lytte og forstå.

E13: Omstændighederne, der kræver at stemmen hæves, kan f.eks. være, at der skal tales over en lang afstand eller i baggrundsstøj. Der spørges til en situation, hvor der tales med en styrke, som *andre* finder passende, og hvor der derfor ikke er nogle indikationer af, at der tales for svagt eller kraftigt.

Gruppe F

Disse spørgsmål handler om de strategier, man kan gøre brug af i situationer som dem, der blev behandlet i gruppe E. I forbindelse med spørgsmålene F1-F7 skal der være tale om *bevidst* brug af strategierne. Det er ikke meningen, at testpersonen skal rationalisere sig frem til, at det nok er sådan, han eller hun gør.

F6: Det er den auditive oplevelse af styrken (dvs. lyden i ørerne), der spørges til.

F7: Det er den kropslige fornemmelse (f.eks. i struben), der spørges til.

F8: Der må forventes en lav score på dette spørgsmål, hvis et eller flere af spørgsmålene F1-F7 gav anledning til høje scorer – og der må omvendt forventes en høj score, hvis alle spørgsmålene F1-F7 gav anledning til lave scorer. Hvis ikke dette er tilfældet, bør der spørges nærmere ind til årsagen.

Gruppe G

Nogle testpersoner vil sandsynligvis mene, at det generelt er uhøfligt at hviske. I G1 og G3 skal vendingen "... hvis situationen kræver det" forstås således, at det netop ikke er uhøfligt at hviske i situationen.

Gruppe H

Hvis flere af spørgsmålene får en høj score, bør der spørges nærmere ind til oplevelsen. Hvis ingen af spørgsmålene får en høj score, bør der spørges ind til, hvor lyden af egen stemme så opleves at komme fra. Hvis testpersonen har andre måder at beskrive oplevelsen på, noteres dette i spørgeskemaet. I denne gruppe af spørgsmål, kan det være relevant at gennemgå alle spørgsmålene, før de endelige svar gives.

Gruppe I

Denne gruppe indeholder overordnede spørgsmål, som ikke omhandler specifikke situationer.

Gruppe J & K (ikke HA brugere)

Spørgsmålene i gruppe J og K er – på nær K15 – besvaret før. Indledningsvis kan man spørge testpersonen om, hvornår vedkommende senest var forkølet for at hjælpe med at genopfriske oplevelsen.

Gruppe L (HA brugere)

Det bør understreges, at testpersonen skal forsøge at huske tilbage på tiden umiddelbart efter, at han/hun fik sine nuværende høreapparater, og at oplevelsen af egen stemme sagtens kan have ændret sig siden da. Indledningsvis kan man spørge testpersonen om, hvornår vedkommende fik sine nye høreapparater for at genopfriske hukommelsen.

L3-L7: Man kan sagtens tillade sig at gå tilbage og sammenligne direkte med de første besvarelser af samme spørgsmål (i forbindelse med den nuværende brug af høreapparat).

Gruppe M (HA brugere)

Det skal bemærkes, at der spørges særskilt om både venstre og højre HA. Ved besvarelsen af M1 vil det således være relevant at spørge om, hvorvidt begge høreapparater altid benyttes, eller om det ene HA tages ud i visse situationer.

M3-M4, M8: Det er vigtigt at understrege, at der spørges til *almindelig brug*. Dette omfatter f.eks. *ikke* at tage HA af og på, telefonering, kram, artefakter fra anti-feedback system, osv.

Gruppe N (HA brugere)

Spørgsmålene i gruppe N er – på nær N14, N15 og N16 – besvaret før (med HA).

Der spørges til situationer, hvor der ikke benyttes høreapparater. Hvis en testperson bruger HA stort set hele tiden (jvf. besvarelsen af spørgsmål M1-M2), vil resultatet derfor være, at mange af (eller alle) spørgsmålene i denne gruppe besvares med ”Ved ikke”. Hvis en testperson har givet udtryk for at bruge sine høreapparater det meste af tiden men alligevel besvarer et spørgsmål, bør det sikres, at svaret er baseret på faktisk erfaring og ikke på en forestilling om, hvordan det ville være (uden HA).

N1-N13: Alle situationer svarer til dem, der blev beskrevet i forbindelse med den første besvarelse af spørgsmålene (med brug af høreapparat). Man kan sagtens tillade sig at gå tilbage og sammenligne direkte med den første besvarelse af spørgsmålene.

N1, N15-N16: Man kan opfordre testpersonen til at tage HA af ved besvarelsen af disse spørgsmål.